

Fornyings og administrasjonsdepartementet
Postboks 8004 Dep

N-0030 Oslo

Vår ref.#204010/1

Deres ref. 200801374-1/KLO

FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET
16 MARS 2009
ARKIVKODE 200801374-1/KLO
SAKSNR: 200801374-14

Oslo, 16. mars 2009

Høringssvar - Forslag til endringer i lov om Statens pensjonskasse og i enkelte andre lover

NITO viser til Fornyings og administrasjonsdepartementets høringsbrev av 19.12.08 vedrørende høring på forslag til endring i lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse og i enkelte andre lover. NITO er enige i de fleste fremlagte lovendringsforslag, men vil her kommentere forslaget vedrørende presisering av karensbestemmelse for uførepensjon og enke- og enkemannspensjon samt likestillingsforslaget i forhold til enke- og enkemannspensjon.

Karensbestemmelse ved uførepensjon og enke-/ enkemannspensjon

Vår vurdering av forslaget er at en presisering som samsvarer med gjeldende praksis vil være fornuftig. Vi forutsetter likevel at presiseringen ikke innebærer noen innstramming i forhold dagens praktisering, da denne etter vår vurdering allerede er meget streng. Vi legger til grunn at praksisen som er i dag, der det må være godt gjort at symptomene har en sammenheng med den sykdommen som senere fastslås, videreføres.

Karensbestemmelsene har den fordel at de på mange måter kommer til erstatning for innhenting av helseopplysninger og tilhørende forbehold. Imidlertid må det ikke være slik at enhver plage man måtte ha hatt forut for medlemskapet i pensjonskassen anses for relevant. Hva som faktisk er symptomer, og hva det eventuelt er symptom på, vil for de fleste ofte være vanskelig å fastslå. En pensjonsrettighet bør ikke inndras som følge av at den enkelte ikke er kapabel til å stille medisinsk diagnose på seg selv. Det må fremstå som sannsynlig at man må ha kjent til at det man plages av er et **symptom** på en sykdom. I motsatt fall vil man komme i en situasjon der karensreglene strekker seg lenger enn det eventuelle forbehold ville ha gjort.

§ 34 i lov om Statens pensjonskasse – likestilling av kvinner og menn


NITO mener det var gode grunner for å ha forskjellige pensjonsregler for kvinner og menn ut fra de familiestrukturer som var dominerende tidligere. Kvinner var i langt større grad hjemmeværende uten egen inntekt eller selvstendig pensjonsopptjening. Når EFTA-domstolen i oktober 2007 konkluderte med at lov om Statens Pensjonskasse § 34 er i strid med likestillingsdirektivet og artikkel 69 i EØS-

avtalen, var det et godt tegn på en ønsket utvikling. NITO er selvfølgelig for full likestilling mellom kjønnene i pensjonsordningene, men vi er like selvfølgelig prinsipielt imot å svekke arbeidsbetingelser i etterkant. Overgangsordningen med (uavkortet) brutto enkepensjon må etter NITOs syn videreføres.

Departementet må se etter løsninger enten gjennom å anke EFTA-domstolens avgjørelse, eller å innvilge likelydende rettigheter for enkemenn med samme bakgrunnskriterier. En anke kan vektlegge begrunnelsen for overgangsordningen sterkere, samtidig som grunnlovsproblematikken belyses ytterligere. Likelydende rettigheter for menn vil være en tilfeldig pensjonsgevinst for enkelte, men det er langt mer sympatisk å innvilge dette til noen menn som en bonus enn å frata de kvinner som har lagt denne ytelsen til grunn for sin personlige økonomi gitt at ektefellen skulle falle fra. Følgene for enkeltpersoner kan bli betydelige.

NITO mener særordningen for kvinner gift med menn med medlemskap i Statens Pensjonskasse bør videreføres i sin helhet. Utgangspunktet for myndighetene må etter NITOs syn være at de kan endre regler med virkning for fremtiden, og at opparbeidede rettigheter skal bestå.

Med vennlig hilsen



Marit Stykket
President



Gisle Frantzen Lie
Utreder